

Dr. Uit – doktert van alles uit
Burgemeester van Tuyllkade 110bs
3553AN Utrecht
www.dokteruit.nl
dokter@dokteruit.nl
0615060393

Omgevingsverkenning:

Wil ik in de gemeenteraad?

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor veel ontwikkelingen in de directe omgeving van zijn inwoners. Van ruimtelijke ordening, tot sociaal beleid. Van woningbouw tot bestrijding van eenzaamheid. Als gemeenteraadslid kun je daar direct invloed op uitoefenen. Door zelf zaken te initiëren, door vragen te stellen en ontwikkelingen kritisch te volgen en door bij te sturen.

Je kunt ook wethouder worden, maar dan heb je meestal een fulltime baan en zit je vast aan allerlei wettelijke bepalingen en beleidslijnen. Als gemeenteraadslid heb je veel meer vrijheid. Om raadslid te worden moet je houden van politiek, hoewel in de meeste gemeenteraden het er heel anders aan toe gaat dan in de Tweede Kamer. Je moet je aansluiten bij een partij, kandidaat worden en meedoen aan de campagne. Als je eenmaal in de raad zit moet je stukken lezen, compromissen sluiten en jezelf ook nog af en toe profileren. Het is dus een zeer veelzijdige taak, en super uitdagend.

Raadslid worden is betrekkelijk eenvoudig. Je zoekt de partij waar je je mee verbonden voelt, meldt je aan, en als je een goed gesprek hebt gehad over jouw ambities word je voorgedragen. Je moet een beetje mazzel hebben, want het aantal aanmeldingen is soms best groot. Als je het echt wil, en je kan je goed presenteren, kan je snel hoog op de lijst komen. Vaak moet je dan ook nog gekozen worden door de leden van de partij, dus moet je eerst starten met je eigen campagne. En als je eenmaal op de kandidatenlijst gekozen bent, dan begint de gemeentelijke campagne. Je moet de straat op, aan debatten meedoen, enzovoort. Superleuk, omdat je ontzettend veel mensen ontmoet.

Na de verkiezingen word je geïnstalleerd in de gemeenteraad – je legt de eed of de belofte af – en dan mag je echt aan de slag. Dossiers lezen, commissievergaderingen, algemene vergaderingen, op werkbezoeken enzovoort.

Wat geeft nou een kick? Als er iets gefixt wordt waar jij je voor ingezet hebt. Een gemeenteraadslid dat regelde dat er eindelijk een poppodium kwam, waardoor jongeren in de provinciestad regelmatig goede concerten konden bezoeken, en ook konden oefenen met hun eigen bandjes. Of het gemeenteraadslid dat een succesvol beleid tegen schuldenproblematiek onder jongeren kreeg aangenomen, waardoor jongeren sneller werkervaring en meer kansen op een succesvolle toekomst kregen. Mooie en belangrijke dingen, waar je als gemeenteraadslid het verschil kunt maken.

Maar het is ook een taak met verantwoordelijkheid. Mensen verwachten iets van je. Soms merk je dat direct, als mensen je bijvoorbeeld aanspreken op straat, omdat ze denken dat jij iets voor ze kan betekenen of regelen. En natuurlijk omdat de voorstellen die je behandelt altijd een serieuze

afweging vragen.

Onze generatie wil vaak iets sneller dan hoe het er in de gemeenteraad aan toe gaat. Omdat je te maken hebt met geld van de belastingbetaler, moet het ook zorgvuldig, afgewogen. Maar je kunt, met een beetje doorzettingsvermogen, echt dingen voor elkaar krijgen. En dat is heel tof.

Wat vooral opvalt in die bovenstaande beschrijving, is dat je zo ongelofelijk veel moet kunnen om de gemeenteraad in te gaan. Campagne voeren binnen een partij, op straat, jezelf presenteren, dossiers vreten, compromissen sluiten, jezelf profileren, debatten voeren, vragen stellen, etc etc. Het is heel reëel dat je jezelf afvraagt: kan ik dat allemaal wel? En hoe doe ik het dan? Is het het waard? Kan ik er later nog wat mee?

Een campagne om jonge mensen over de streep te trekken zich in te gaan zetten voor gemeentepolitiek, gaat er over een reëel beeld te geven wat het werk in de gemeenteraad inhoudt. Wat je moet kunnen, wat je moet leren. Wat je er van leert. Wat er leuk aan is, en wat vervelend. Wat levert het je eigenlijk op? En waar doe je het voor? Dat reële beeld kunnen eigenlijk alleen jonge gemeenteraadsleden zelf geven.

Het concept:

De crash course podcast: gemeenteraadslid

Beschrijving: Tessa van den Bongaardt en Jelmer Uitentuis geven je een stoomcursus om succesvol gemeenteraadslid te worden. Wat heb je nodig, hoe pak je het aan, wat leer je er van, enzovoort. De belangrijkste aspecten van succesvol gemeenteraadslid worden, bespreken we met 6 jonge raadsleden uit het hele land.

Uitgangspunten.

Weet waar je aan begint. Dat is onze inzet. Niet in algemene bewoordingen, maar concreet.

Bijvoorbeeld: Wat betekent zo'n campagne eigenlijk? Hoe doe je dat? Wat zijn de do's en dont's.

Of: ik constateer een probleem, ik ben raadslid, wat kan ik er dan aan doen? En waar begin ik mee, welke acties onderneem ik? Stap voor stap.

Heel concreet achterhalen we wat het betekent om raadslid te zijn. Met 6 jonge (ex)raadsleden uit het hele land bespreken we de meest essentiële onderdelen van het raadslid worden en zijn. Dat doen we in een gemakkelijk toegankelijke vorm: in een serie podcasts. Speciaal voor jonge mensen die overwegen om raadslid te worden, maar die er nog niet uit zijn.

Waarom deze podcast?

Wat we willen is dat jonge mensen, die ook maar een beetje overwegen om raadslid te worden, afgewogen hun keuze maken. En tegelijkertijd dat, als ze eenmaal ja tegen het raadslidmaatschap hebben gezegd, ze ook een vliegende start kunnen maken. Dat ze weten waar ze moeten beginnen, en dat ze een echt voorbeeld kunnen zijn voor raadsleden in de periode over 4 jaar.

In deze serie podcasts gaan we dieper in op 5 thema's, waardoor we een completer beeld krijgen van wat raadslidmaatschap inhoudt, en wat de elementen zijn waardoor een raadslidmaatschap succesvol en leuk worden.

Een podcast is een soort radioreportage die je kunt downloaden en op je eigen tijdstip kunt luisteren op je smartphone. Het is een snelgroeiend medium, waar een aantal voordelen aan zitten. Het is heel doelgroepgericht, de luisteraar neemt er echt de tijd voor en is veel geconcentreerder dan bij normale radio. De lengte van een podcastaflevering ligt vaak rond 1 uur, daarom is er verdieping mogelijk. Het aantal luisteraars van een podcast is vaak minder dan bij radio, maar het effect van een podcast veel groter omdat luisteraars veel bewuster kiezen om een podcast te gaan luisteren.

Bekende podcasts zijn: this american life, serial, s-town, echt gebeurd, een podcast over media. De podcast die wij willen maken is qua opzet vergelijkbaar met "iets doen, hoe doe je dat?" van vpro-dorst.

Een podcast is relatief eenvoudig te maken. Opnames kunnen, met de juiste apparatuur, plaatsvinden aan de keukentafel. Voor de geluidsmontage is slechts een laptop met de juiste software nodig. De verspreiding gaat online via soundcloud en iTunes.

Wat gaan we doen?

We maken 5 podcastafleveringen, ieder rond hun eigen thema. In de podcast bespreken we dat thema met 6 jonge (ex-)raadsleden. Waarom is het belangrijk, hoe hebben ze het zelf aangepakt, wat waren hun blunders, wat werkte goed?

De podcasts zijn in de vorm van een soort radioreportage: we interviewen de (ex-)raadsleden 1 op 1, en gebruiken delen van die interviews achter elkaar en door elkaar heen. Met tussendoor context, duiding en vragen. Hierdoor maken we van iedere podcast een verhaal van A tot Z. De verhalen en ervaringen van de (ex-)raadsleden staan dus centraal.

Voorbeeld: in de podcast over de campagne (interne campagne).

Voice over: "Met een persoonlijke campagne probeer je binnen een partij zo hoog mogelijk op de kandidatenlijst te komen. Voordat je daaraan begint moet je natuurlijk wel eerst doorhebben dat jij

dat nodig hebt.”

Gemeenteraadslid 1: “Ik had dat gesprek gehad, met die kandidatencommissie, en die hadden me toen gezegd: wat ons betreft sta je op plek 5. Dat is nog net verkiesbaar. Ik dacht: wauw, ik was blij. Maar toen zei Gerard, de lijsttrekker, dat het nog moeilijk zou zijn om die plek te behouden. Omdat oudere leden, die lager geadviseerd werden, ook graag de raad in zouden willen, en zich ook verkiesbaar zouden stellen voor mijn 5e plek. Hij raadde me aan om een persoonlijke campagne te beginnen.”

Gemeenteraadslid 2: “We hadden een bijeenkomst met alle mogelijke gemeenteraadsliden, om kennis met elkaar te maken, en om alvast de campagnestrategie te bespreken. Ik vond het helemaal niet leuk. Twee mannen van middelbare leeftijd waren echt ronduit onaardig tegen me. Die waren chagrijnig omdat ze onder mij geplaatst waren, terwijl ze al jaren actief voor de partij waren. Ik wist dat helemaal niet, maar de voorzitter van de kandidatencommissie zei: als jullie hogerop willen, dan moeten jullie dat maar aan de leden vragen. Dat zullen we zeker doen, zeiden zij. En toen besepte ik me, dan ik misschien wel eens moest knokken om m'n plek.”

Voice over: “En dus moesten de kandidaten een persoonlijke campagne gaan bedenken. Tja, en hoe doe je dat dan?”

Gemeenteraadslid 3: “Ik ben toen met 4 vrienden van me gegeten, en een plan bedacht. We dachten: wat is uniek aan mij, wat hebben die anderen te bieden, waar ben ik goed in. Het was natuurlijk: dat ik een jong geluid vertegenwoordigde, die wij niet zo hoog op de lijst hadden staan. Iemand die zelf nog wist hoe het is om op zaterdagavond naar de club te gaan, terwijl al die andere kandidaten nooit in de stad te vinden waren. Dus daar hebben we vol op ingezet. En vooral op jonge leden vragen om te stemmen. Dat was nogal een klus, want daar wilde de partij niet echt aan meewerken.”
Etc.

De 5 thema's

We maken 5 podcastafleveringen, aan de hand van 5 verschillende thema's.

1. De partij die bij je past

In deze aflevering kijken we hoe de raadsleden 'hun partij' hebben gekozen, hoe ze er in gerold zijn. En ook wat er allemaal bij een partijlidmaatschap komt kijken, wat ze leuk vinden aan de partij en wat ze eraan missen. Misschien zitten of zaten ze ook bij de jongerenclub van de partij? Deze aflevering is ook om meer kennis te maken met de raadsleden: hoe kwam het dat ze überhaupt geïnteresseerd raakten in de politiek? En we spreken over partijdiscipline, hoe handig of juist hoe vervelend dat is.

2. Campagnevoeren (binnen de partij, buiten de partij)

In deze aflevering kijken we naar campagnevoeren binnen de partij, tijdens de kandidaatstelling. En buiten de partij, voor de verkiezingen. Hoe leuk, intensief, en soms ook vervelend is dat. En hoe mensen en partijen een campagne plannen en vormgeven.

3. Jouw onderwerp tot een succes maken

In deze aflevering gaan we in op de succesverhalen van de gemeenteraadsliden. Wat hebben ze bereikt, waar zijn ze trots op, en hoe hebben ze dat voor elkaar geregend. We maken minutieuze reconstructies en zoeken naar overeenkomsten en verschillen tussen hoe ze het hebben aangepakt.

4. Combineren van je baan, je raadslidmaatschap, je hobby's en je gezin

Politiek kost tijd. En hoe is dat te combineren met een baan, hobby's en je gezin. In deze aflevering praten we met de raadsleden over moeilijkheden, keuzes maken, wanneer die 4 dingen met elkaar in de knoop kwamen, en hoe ze dat oplosten.

5. De evaluatie

Wat heb je geleerd van je politieke werk, waar ben je beter in geworden, en wat viel je tegen. En hoe gebruik je dat in bijvoorbeeld je werk, of thuis. Zou je het mensen aanraden om gemeenteraadslid te worden? En wist je van tevoren wat je te wachten staat? Die vragen stellen we in de laatste podcastaflevering.

De (ex-)raadsleden

We interviewen 6 (ex-)raadsleden uit verschillende gemeenten in Nederland. Hun leeftijd: 20 tot en met 35 jaar. Ze zijn actief bij verschillende partijen. We willen minimaal 2 vertegenwoordigers van een plaatselijke partij. De overige kunnen zijn van landelijke partijen, we zorgen voor een variatie van partijen: links-rechts, liberaal, confessioneel. Daarbij kijken we naar geografische spreiding, waarbij het belangrijkste uitgangspunt is dat we niet alleen grote steden, maar ook raadsleden uit gemeenten met een kleine kern. Tevens willen we variatie de man-vrouw verhouding, en in de culturele achtergrond van de raadsleden.

Voorbeelden (Deze raadsleden zijn nog niet benaderd. Ze passen binnen de leeftijdscategorie, de geografische spreiding en de spreiding qua partij-voorkeuren. We streven er naar om de man-vrouw verhouding 50-50 te krijgen, en om ook gemeenteraadsleden met diverse culturele achtergronden te betrekken).

Utrecht – Susanne Schilderman (d66)

Sudwest Fryslan – Petra vd Akker (CDA)

Meierijstad – Thijs van Zutphen (Lijst Blanco)

Brunssum – Jaimy van Dijk (VVD)

Barendrecht – Joris Modderman (Echt voor Barendrecht)

Amsterdam- Simion Blom (GroenLinks)

De verspreiding

We promoten de podcast via:

- via de raadsleden zelf, zij zijn onze 'ambassadeurs'
- de regionale nieuwsbronnen uit de regio van de raadsleden zelf (plaatselijke kranten, omroepen, internetsites)
- pro-demos
- de vng
- politieke jongerenorganisaties
- uitgaven van de landelijke partijen
- het blad binnenlands bestuur
- diverse politiek georiënteerde (sociale) media

Ons doel is dat mensen die potentieel geïnteresseerd zijn in gemeentepolitiek, maar niet weten wat ze er allemaal voor nodig hebben, de podcasts gaan luisteren. Dus willen we dat alle raadsleden en kandidatencommissies enzovoort de podcast kennen, en aanbevelen aan de potentieel geïnteresseerden.

Makers:

Jelmer Uitentuis, programmamaker (oa. initiatiefnemer van Politieke Junkies, maandelijks in de Balie, Amsterdam)

Tessa van den Bongaardt, politicoloog